

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2023. október 26.
(csütörtök)**

Szepesy László

13. KORRUPT RENDSZERBEN IS HÚNEK MARADNI

Énekek: 235,1-4, 25,1.4-6

Alapige: Ámós 2,6-8

„Így szól az Úr: Három bűne miatt az Izráelnek, sőt négy miatt, nem fordítom el; mert pénzért adták el az igazat, a szegényt pedig egy öltő saruért. Akik a föld porát áhítják a szegények fejére, és a nyomorultak útját elfordítják. Fiú és az atyja egy leányhoz járnak, hogy megfertőztessék az én szent nevemet. Zálogos ruhákon nyújtózkodnak minden oltár mellett, és az elítéltek borát isszák az ő istenük házában.”

Imádkozzunk!

Hálát adunk Neked, Urunk, Istenünk, hogy hívő elődeink is énekszóban dicsértek, magasztaltak Téged, és köszönjük, hogy mi is csatlakozhatunk ehhez, mi is ezzel az énekkel megvallhattuk, hogy csak Te vagy a világosság, Te vagy az igazság számunkra. Benned ismertük meg az életben az egyetlen igazi boldogságot, örömet, mert ha hozzád hasonlítjuk, Urunk ennek az életnek a múltó örömeit és mindazt, amit ez a világ nyújtani tud, minden elhalványul, és minden semminek tűnik ahhoz képest, aki Te vagy, akinek érezhetjük magunkat a Veled való kapcsolatban, és azt az örömet és boldogságot, amit Tőled és Benned kaphatunk Krisztus által.

Bocsásd meg, hogy elfeledkezünk erről, bocsásd meg, hogy gyakran e világ dolgai után futkosunk, szaladgálunk, ezt is, azt is meg akarjuk szerezni, erre-arra áldozzuk időnket, miközben egész nap Veled lehetnénk, mun-

kában, családi körben, gyülekezetben, szabadidőben egyaránt, és megélhetnénk a Te gyermekeidként azt az örömet, mit jelent Téged követni, Veled együtt élni. Kérünk ezért, hogy újból és újból fordítsd a mi szívünket Tefeléd, emlékeztess minket arra, ki vagy Te nekünk, és kik vagyunk mi Neked.

Köszönjük Neked, hogy most este is összegyűjtöttél bennünket egy fárasztó munkanap után, és köszönjük, hogy együtt figyelhetünk a Te szavadra, mert szólni kívánsz hozzánk. Kérünk, Urunk, segíts ne csak úgy figyelniünk, mint aki értelmével próbál valamit felfogni, megérteni a Te akaratodból, hanem add azt a vágyat a szívünkbe, hogy Veled egyet akarjunk érteni, elhinni, igazad adni Neked, és kérünk, hogy az engedelmesség vágyát is adjad nekünk, hogy ne kelljen küzdenünk, hogy ne kelljen magunkra külső erőként kényszeríteni a Te akaratodat, hanem belülről jövő vágyként hadd törekedhessünk a Te akaratod cselekvésére. Ezért kérjük, hogy formálj bennünket Szentlelked által Krisztushoz hasonlóvá, és ehhez használd fel a mai alkalmat, a mai igei üzenetet is. Kérünk nemcsak azért, hogy áldj meg bennünket igéden és szavadon keresztül, hanem azért is, hogy dicsőítsd meg magadat a mi szívünkben is.

Kegyelmedben bízva, Krisztusra nézve kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Isten prófétái minden korban azt hirdették, hogy az Úrnak hatalma van az egész emberi élet felett. Uralmát sose korlátozták csak a lelki, hitbeli dolgokra – mint azt manapság sokan teszik –, hanem társadalmi, állami, szociális, gazdasági, katonai és sok más egyéb kérdésben és szinten is hirdették az Ő akaratát, az Ő törvényeit. Isten igéje ugyanis etikai, politikai, gazdasági, szociális útmutatásokat, törvényeket, irányelveket tartalmaz, amelyekben az Ő irgalma, kegyelme és hatalma mutatkozik meg. És mivel a bűn életünk minden szintjére, egészére kiterjed, mind a magán-, mind a társas, mind a politikai, gazdasági életre is, ezért a prófétáknak nemcsak arról kellett beszélniük, hogy magánemberként mit tegyél, és mit higgyél, hanem hogy hogyan működik Isten népének társadalma, jogi rendszere, milyen bűnök jelennek meg és hatalmasodnak el azokban.

Ámós prófétának is, mikor az északi királyság, Izráel bűneiről kellett beszélnie, legelőször a jogi rendszerben megmutatkozó bűnökről, törvényteleniségekről kellett szólnia, amikor azt mondta: *„mert pénzért adták el az igazat, a szegényt pedig egy öltő saruért”*. Röviden összefoglalva ez annyit jelent, hogy Izráel bírái korruptak voltak: ítéletüket nem az igazság-nak és Isten törvényeinek megfelelően, a bizonyítékok és szemtanúk vallomásai alapján hozták meg, hanem azok javára döntöttek, akik több pénzt

vagy nagyobb ajándékot adtak nekik. Ez a bűn – mondhatnánk – ma látszólag nem érint minden embert, hiszen nincs mindenkinek dolga bírósági ügyel, pereskedéssel. Mégsem mehetünk el csak úgy emellett az igazságszolgáltatás mellett, és mondhatnánk, hogy ez nem vonatkozik ránk, hiszen Isten Izráel bűnei közül a legelső helyre teszi ezt. Azért hangsúlyozom ezt, mert Ámós könyve számtalan bűnt felsorol, amelyeket ha rangsorolnánk, sok mindent előbbre tennénk, mint a korrupció. Pl. Izráel népe bálványokat imádott Béthelben és Dánban. Nem erről kellett volna legelőször Ámósnak szólnia? Vagy ahogyan hallhattuk: fiú és apja egy nőhöz jártak be. Micsoda erkölcstelenség, égbekiáltó bűn! Előbb nem erről kellene beszélni? Isten megítélése szerint nem. Előrébb veszi a korrupciót. Miért? Egyrészt azért, amit korábban Sámuel próféta mondott Saul királynak: *„Vajon kedvesebb-e az Úr előtt az égő- és véres áldozat, mint az Úr szava iránt való engedelmesség? Íme, jobb az engedelmisség a véres áldozatnál, és a szófogadás a kosok kövérénél!”* (1Sám 15,22) Mit jelent ez? Azt, hogy az Úr igazi engedelmisséget, odaszánt, őszinte, szívből jövő szolgálatot, életet vár tőlünk, nem pedig külső formásokban kimerülő vallásos cselekedeteket. Az ember eljárhat templomba, bibliaórákra, amelyek fontosak természetesen, de mit érnek ezek, ha közben úgy él, hogy majd’ minden tetteivel Isten ígéjével ellenkezik? Ha az Úr törvényeit, útjait, parancsait nem tartja saját magára nézve kötelezőnek a mindennapok során, ha vakmerően újból és újból megszegi azokat, akkor miért gondolja valaki magáról, hogy ő jó keresztyén, és Istennek engedelmeskedik? Mert mit mond az Úr? Jobb az engedelmisség, a szófogadás minden vallásos áldozatnál. Természetesen beszélni kell a hamis vallásosságról is, ahogyan Ámós próféta a folytatásban meg is fogja majd tenni – mert az Úr ezt jelentette ki neki –, de mit ér az, ha látszólag mindent Isten ígéje szerint cselekszünk a templomban és a gyülekezetben, de valójában életünkkel teljesen ellentmondunk az Úrnak, és Ellene lázadunk? Ezért Isten először a korrupciót veszi elő Izráel bűnei közül, amely nem csupán köztudott dolog volt – mindenki tudta, hogy így működik a rendszer –, hanem a leglátványosabban mutatta meg azt, hogy az Úr törvényeit még maguk a bírók sem tartották nagy becsben, megvetették azt, kiárusították az igazságot, jónak mondván a gonoszt, és gonosznak a jót. Egy nép romlottságát könnyen lemérhetjük az Úr törvényeihez való viszonyából. Izráel népe olyan mélyre süllyedt már a bűnben, hogy még maguk a bírók sem hittek az Úr ítéleteiben, igazságszolgáltatásában, hanem maguk jártak elől a törvénytíprás bűnében. Olyan bűn volt tehát ez, amely felett nem lehetett szemet hunyni, és ami mellett mi sem mehetünk csak úgy el. Ehelyett meg kell néznünk közelebbről, hogy mit jelent az, amit az Úr a próféta által mondott, és magunkra nézve fel kell tennünk a kérdést, hogy mit kell nekünk mindezekből megtanulnunk.

Először is látnunk kell azt, hogy itt nem egy elszigetelt esetről van szó. Nem arról, hogy ilyen megvesztegetés sose fordult elő az országban, és egyszer csak, hirtelen nyilvánosságra került egy ilyen ügy, amin aztán mindenki megbotránkozott. Nem erről beszél a próféta. Nem csak egy bíróról és nem csak egy esetről van csupán szó. Nem arról, hogy van 1-2 korrupt bíró, aki szégyent hoz az igazságszolgáltatásra, és nem arról, hogy csak egyszer-kétszer fordult elő ilyen eset, de igazából nem voltak túl gyakoriak az ilyen ügyek. Ámós próféta egy rendszerszintű problémáról, mondhatni az igazságszolgáltatási rendszer összeomlásáról beszélt. A legtöbb bírói hatalommal rendelkező elöljáró gyakran így hozta meg az ítéletet – ezt mondja ki a próféta –, a legtöbb bíró így végezte a munkáját. Hogy ez valóban így volt, azt Ézsaiás próféta is megerősíti, aki csak 1-2 évtizeddel később élt és szolgált, mint Ámós próféta. Könyvében így olvasunk a korrupcióról: *„Fejedelmeid megátalkodottak és lopóknak társai; mind szereti az ajándékot és vesztegetést hajhász, árvát nem pártolnak, és az özvegy ügye nem kerül eléjük”* (Ézs 1,23). Később pedig azt írja: *„Akik a gonoszt ajándékért igaznak mondják, és az igazak igazságát elfordítják tőlük”* (Ézs 5,23). Amikor tehát azt írja, hogy a bírói hatalommal rendelkezők megátalkodottak, hajhásszák az ajándékokat, és mind szereti a vesztegetést, akkor egy társadalmi, egy országos szintű jelenségről, bűnről beszél, nem pedig 1-2 városban előforduló ügyről. Miért fontos ez? Azért, mert nem csupán a romlottság mélységét mutatja meg az Úr, hogy mindenki megveti az Úr törvényeit, hanem sajnos azt is, hogy a bűn a legtöbb emberre kihatott. Mint mondtam, sokan nem törődnének ezzel az igével, azt gondolva, hogy ó, engem ez nem érint. De egy ilyen társadalmi szintű problémában nem lehet csak néhány embert bűnbaknak kikiáltani. Mert a korrupcióhoz is két fél kell: az egyik, aki elfogadja a vesztegetést, és a másik, aki így akar előnyhöz jutni, aki meg akarja nyerni magának a bírót. Az Úr hangsúlyozza ezt, hogy amikor a törvénytelenység ilyen mértékű, ott gyakran sajnos az igazak sem ártatlanok. *„Azért inog a törvény, és nem érvényesül az igaz ítélet; mert gonosz hálózta be az igazat, azért származik hamis ítélet!”* (Hab 1,4) Ahogy mondani szokás: a gonoszok elég gonoszok voltak, de a jók nem voltak elég jók.

Mert bár lehet mutogatni a mohó, pénzéhes, haszonleső emberekre, akiket meg lehet vásárolni, akik el is várják ezt, hogy valamit adjanak nekik ahhoz, hogy az illető javára ítéljenek, de ez a rendszer nem működne, ha nem lennének olyanok, akik mindenáron – akár megvesztegetés útján is – le akarnák győzni a másikat, és így akarnának boldogulni. Itt pedig már a romlott emberi természetről kell beszélnünk, amellyel minden ember bír. Olyan hajlam, vágy van bennünk, hogy saját igazságunkat mindenáron, akár törvénytelen, Istennek nem tetsző módokon is érvényesí-

teni akarjuk, előnyhöz akarunk jutni másokkal szemben. Hogy meddig megyünk el ebben, az változó. Nem minden ember egyforma, de a vágy és kísértés gyakran megjelenik. Sokan hajlandók pénzt vagy bármi mást fizetni, hogy nekik legyen igazuk, vagy hogy hasznót szerezzenek gonosz úton. Úgy vélik, hogy nem az számít, hogy Isten előtt megállva ki vétkezett, és ki nem, ki az áldozat, és ki a bűnelkövető, hanem az számít, hogy ki tud kapcsolatai, befolyása vagy pénze révén a másik fölé kerekedni, és maga mellé állítani a törvény képviselőit. Az Isten előtti igazság, őszinteség, becsületesség, felelősségvállalás semmit sem jelentenek az ilyen embereknek, mert a lényeg számukra az, hogy ha bűnt követtek el, akkor valahogyan megússzák a büntetést, a szégyent vagy a számonkérést. Ha nem bűn elkövetése miatt fizetnek le valakit, akkor pedig azért perelnek, hogy elvegyenek valamit. Haszonszerzés céljából megrágalmaznak valakit, mint pl. Nábót esetében is láthatjuk, akinek a szőlőjét akarta elvenni a király, ebben az esetben a cél a másiknak való károkozás, akár úgy, hogy a jó hírnevét, vagy valamilyen tulajdonát elvegyék, akkor az ember nem törődik az igazsággal, mert célja elérése saját szemében szentesít minden eszközt. Ahhoz pedig, hogy az igazságszolgáltatás ilyen mértékben eltorzuljon, nemcsak mohó bírákra, hanem vesztegetőkre is szükség van, olyanokra, akik törvénytelen utakon akarják elérni céljaikat.

Lehetne kérdezni, hogy mit tegyen egy hétköznapi átlagpolgár egy ilyen romlott rendszerben? Azt szoktuk mondani, hogy túl kicsi emberek vagyunk, nincs elég hatalmunk ahhoz, hogy változtatni tudjunk a mindennapi gyakorlaton. Krisztus maga is szembesült egy ilyen igazságtalan rendszerrel, élete folyamán többször is. Amikor a házasságtörő nőt elé akarták vinni, „törvényesen” akarták halálra ítélni, de tudjuk jól, hogy ott a bírák elfogultak voltak, mert Krisztust akarták törbe csalni, nem gondoltak a nő ügyére vagy Isten dicsőségére, Krisztust akarták megszégyeníteni. Ez se az igazságszolgáltatásról szólt. Azután szembesült Krisztus a Szanhedrin, a zsidó nép vezetőségének döntésével, mikor Őt halálra ítélték, és Pilátus rendszerével, a római joggal (amit ma még mindig olyan példaértékűnek tartanak). Pilátus is – bár jól tudta, hogy ártatlan az, aki előtte áll, nem követett el semmi bűnt, bíróként ezt kimondja – mégis ítéletet hoz felette. Krisztusnak szembesülnie kellett egy ilyen rosszul működő, korrupt, elfogult rendszerrel. Mit tett Ő? Hogyan élte meg a hitét, az engedelmisséget egy ilyen rendszerben?

Sok mindent el lehetne mondani, most csak három dolgot hadd emeljek ki röviden Krisztus életéből. Egyrészt a rendszer ilyen torzulása nem hallgattatta el Krisztust, továbbra is az igazságot hirdette, bátran. Már életében többször is hangoztatta, hogy tudomása van róla, hogy az ellenségei meg akarják Őt ölni igazságtalanul, mert nem követett el semmi halál-

ra méltó bűnt. Nem ijedt meg a gonoszságtól, sem a következményektől, hanem az Úrhoz maradt hű a dolgok megítélésében és hirdetésében is. Krisztus ezt példaként is hagyta nekünk: szelíden, szeretettel, de határozottan. Nem változtathatjuk meg Isten igazságát, sem az eseményeket, amik történtek. Nem ítélni lehetjük meg máshogy, mint ahogy azt az Úr az Igén keresztül megmutatja nekünk. Másodszor: Krisztus maga mindig Isten törvénye szerint cselekedett, nem pedig az embereknek tetsző módon. Ez nagyon fontos az Ige szerint, mert egy korrupt rendszer miatt az ember félhetne, hogy ha jót tesz, akkor a következmények rosszak lehetnek rá nézve. Én leszek a bolond, aki becsületes marad. Az 1Pt 3 második felében az Úr arról beszél, hogy az Ő gyermekeinek mindig a jót kell cselekedniük, vállalva még akár azt is, hogy emiatt szenvedniük kell: *„ha jót cselekedve és mégis szenvedve túrtok, ez kedves dolog Istennél”*, nem pedig az, hogy bűnt cselekedve szenvedtek. Sose rettent senki meg minket az, hogy mi lesz az emberi megítélése tetteinknek, mert nekünk az Úrnak kell elsősorban szolgálnunk, és nem embereknek. Ahogyan Pál apostol írja: *„Mert most embereknek engedek-e, avagy az Istennek? Vagy embereknek igyekszem-e tetszeni? Bizonyára, ha még embereknek igyekezném tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék”* (Gal 1,10). Kemény szavak. De arra bátorít bennünket az Úr ezek által, hogy sose szabad félelemből cselekednünk, hanem mindig az Úrban bízva, az Ő hatalmára tekintve, még ha szenvedéseken is akar keresztülvizetni minket, mert bizony az Úrnak van ilyen akarata, Testvérek, hogy az Övéit szenvedéseken keresztül vezeti. Gondoljunk Krisztus életére, hogy abban mennyi szenvedés volt! Harmadszor pedig: Krisztus türelemmel viselte, hogy igazságtalanságot kövessenek el Vele szemben, mert tudta, hogy ez Isten akarata. A türelmet szeretném hangsúlyozni. Egy igazságtalan rendszerben óhatatlan és elkerülhetetlen, hogy velünk szemben történjék igazságtalanság. Nem mindegy, hogy az ember ezt állandóan panaszolva, vagy teljesen felháborodva, vagy türelemmel hordozza. Hangsúlyoznám: a türelem nem azt jelenti, hogy nem emelhet szót ellene, de nem mindegy, hogy milyen lelkiállattal teszi ezt. Pál apostolnak, Dávid királynak és sok más hívőnek is hasonló módon kellett túrniuk az ellenük elkövetett törvénytelen ségeket. Csak abba gondoljunk bele, hogy magát az apostolt hány alkalommal börtönözték be, és nem azonnal emelt szót ez ellen, nem fakadt ki, hanem türelemmel viselve, később emelt szót, hogy egy római polgárral mit tettek, és azt vajon milyen alapon. Istenben bízva, a jóban példát adva kell elviselnünk türelemmel a ránk helyezett terheket, mert az Úr így akarja megmutatni magát rajtunk keresztül. Egy ilyen rendszerben is, mint amiről Ámós próféta beszél, mint sötét szobában a gyertyának, világítania kell a példának. Imádkoznunk kell azért, hogy az Úr adjon szabadulást ebből a bűnből

minden népnek, akik ettől szenvednek, bizony mondhatjuk, hogy akár korunknak, magyar népünknek is, mi sem vagyunk teljesen mentesek ezektől. És imádkoznunk kell szabadulásért, mert ebből a rendszerből sem valamilyen társadalmi reform, hanem maga az Úr tud megszabadítani.

Mert az igazi probléma, ami e mögött a jelenség mögött áll, az emberi szívekben van. Bűnös emberünk gondolja azt, hogy az igazság és az ítélet pénzen vagy ajándékon megvásárolható. Ez bűnös emberi gondolat, hogy meg lehet vásárolni az igazságot. Pedig az igazság és az ítélet ára és értéke meg sem közelíti a pénz értékét! Mert ugyan mennyit ér egy ítélet? Mennyit ér egy ember becsülete, jó hírneve, megbízhatósága? Mondjunk egy összeget! Mennyit ér egy családfenntartó jövője? Mert egy ítélet során, ha bűnösnek mondanak ki valakit, akkor gyakran ezek forognak kockán (jó hírnév, becsület, megbízhatóság, egy család jövője). Ámós próféta hangsúlyozza, hogy itt emberekről és emberi életokról van szó. Nem azt mondja, hogy a bírók 1-2 ügyben a hazugságot részesítették előnyben az igazsággal szemben, hanem súlyosabb szavakat használva úgy fogalmaz: ezek a bírók emberi életeteket tettek tönkre. Hiszen azt mondja Ámós, hogy a bírók embereket, az igazat és a szegényt adták el. Ez több, mint valami elméleti igazság. Embereket adtak el. Kiszolgáltatottá tették őket, ellenségeik, vádolóik azt tehettek velük, amit akartak, a hamis ítélet után. Elvették biztonságukat, és akár életre szólóan is tönkretették őket. Hiszen tudjuk jól, régen még számított az, ha valakit a bíróság egyszer elítélt, régen még a hírnév és a becsület jelentett valamit. Ha valaki ezeket elvesztette, ha rossz hírű lett, az meghatározta, hogy mások mennyire bíznak meg benne, milyen munkát kap meg, milyen értéket bíznak rá stb. A tét tehát nem csupán egy konkrét vita elvesztése vagy megnyerése volt, hanem sokkal több. Emberi életetekkel játszottak ezek a bírók, adták-vették azokat attól függően, hogy ki kínált nekik többet.

Az igazságot és az emberi életet lebecsülték, nem vették figyelembe, és az ítéletet pénzért, ajándékért cserébe adták. Csak az emberi, bűnös igazságot lehet így leértékelni és semmibe venni, Testvérek, az isteni igazságot sosem. Az Úr mindig is a másoknak kiszolgáltatott emberek segítőjének mutatta magát. A Szentírásban többször nevezi így magát, hogy az özvegyek, árvák és szegények védelmezője. Ez természetesen nem azt jelentette, hogy ne hagyta volna az Úr – és ne hagyná ma is –, hogy igazságtalan ítéletek szülessenek bírósági perek során, hanem azt jelenti, hogy a világmindenség bírójaként kijelölt egy napot, amelyen igazságot szolgáltat minden embernek. És hogy számára milyen értékes az igazság, különösen is az, hogy a miénk, bűnösöké legyen az, azt a golgotai kereszten mutatta meg számunkra. Mi nem vásárolhatjuk meg az Úr bocsánatát sem aranyon, sem ezüstön, sem engedelmességgel, sem szolgálattal,

sem templomba járással, semmivel. Mi nem adhatunk semmit azért, hogy Isten előtt igazak legyünk, és ne bűnösök. Mi nem tudunk az életünkért cserébe semmit sem felmutatni. Egyedül Krisztus tudta megfizetni az árat úgy, hogy saját életét adta értünk, ahogyan Péter mondja: az Ő vérével fizetett a mi bűneinkért. *„Nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon... hanem drága véren váltattatok meg.”* Ezt sose felejtjük el, amikor ebben az életben az igazságot kell képviselnünk, hogy mit jelent Isten számára az igazság.

Mert Isten erre hívott el minket, hogy az Úr igazságának hirdetői, cselekvői és képviselői legyünk. Amikor ugyanis Ámós azt mondta, hogy a bírók eladták a szegényt és igazat, azt értette alatta, hogy az igazság képviselte a bírók dolga lett volna, azaz náluk volt az igazság felfedésének lehetősége és felelőssége, mert egy bíróság feladata ez: a homályos körülményekről a ködöt eloszlatni, és felfedni, hogy mi az igazság, mi történt. A bírók dolga lett volna, hogy az Isten által felállított törvényes rendet fenntartsák, az ártatlanokat és kiszolgáltatottakat megvédjék, a bűnöst megbüntessék, az okozott kárt megtéríttessék. Isten ugyanis azért adta a hatalmat a bíróságoknak, hogy a bűnt féken tartsák, és megvédjék azokat, akiknek igazuk van. Ezt az életet, ezt az isteni rendet árulták el azok a bírók, akik ítéletüket pénzért, ajándékért cserébe kiárusították. Ezzel pedig nemcsak a tolvajok, csalók, bűnözők társai lettek, hanem elvették az emberektől azt a reménységet, hogy bizonyos mértékű biztonságban élhetnek (teljes biztonságban nem lehetünk, csak az Úrnál és csak az Úrban). Azért, hogy egy rendezett társadalomban éljünk, ahhoz az Úr a bíróknak adott hatalmat. Mert egy ilyen rendszerben, amelyben az igazságot adják-veszik, a szegények, kiszolgáltatottak nem érezhetik magukat biztonságban, hiszen bármikor történhet velük valami szörnyűség. Mert Ámós korában még létezett az adósrabszolgaság rendszere is. Gondoljunk bele: egy igazságtalan bírói döntés következtében bármelyik szegény család hirtelen az adósrabszolgaság rendszerében találhatta magát, rabszolgává válhattak, mert valaki lefizette a bírót. A 7. vers erről beszél. A gazdagok annyira mohók voltak, hogy a szegényekre tárgyként tekintettek, akiknek életét kényük-kedvük szerint alakíthatták. Nem érdekelte őket sem a gyalázatuk, sem a nyomorúságuk, saját érdekeik szerint ítélték el embereket, és fosztottak ki másokat.

Ebből is jól látható, hogy mi áll e mögött a bűn mögött: az emberi mohóság, kapzsiság, elvtelenség és önzés. Mind a vesztegető, mind a megvesztegetett részéről. A lényeg, hogy mindenki jól járjon, kivéve az ártatlan. Ámós külön hangsúlyozza, hogy a mohóság egyre nagyobb bennük, ami abban nyilvánul meg, hogy az igazságot már egyre kevesebbért is eladják. Azt olvastuk ugyanis, hogy *„pénzért adták el az igazat, a szegényt pedig*

egy öltő saruért”. Mit jelent ez? Amikor először vesztegetik meg az embert, akkor még lehet benne némi ellenállás, némi rossz érzés, hogy de hát én becsületes vagyok, én ilyet nem tettem eddig. Lehet, hogy elsőre nemet is mond a kísértésre, mert küzd magában, hogy megteheti-e ezt, vagy nem. De ha létezik az az összeg, amiért elárulja meggyőződését, hitét, Istenét, akkor végül rá fog állni a dologra. Ez első alkalommal valószínűleg hatalmas összeget jelent, hiszen, ha egyszer már bűnt követ el, akkor igazán érje meg neki. Ha eladja becsületét, akkor annak fizessék jól meg az árát. Az idő múltával azonban mindez változik. Mert minél gyakrabban követi el ezt a bűnt, annál lejjebb és lejjebb adja a mércét, hiszen a benne lévő ellenállás is egyre kisebb. Mivel már jó néhányszor hagyta, hogy lefizessék, ezért egyre jobban beletörődik abba, hogy ő ilyen ember. Minél inkább elsüllyed a bűnben, minél inkább elfogadja azt, és igazolja annak jogosságát, annál kisebb benne az ellenállás iránta. Végül már nem is számít a pénz, csak a haszonszerzés. Ezért, ha két szegény megy hozzá vitás kérdésben, akik nem tudnak nagy összeget fizetni neki, hanem csak egy pár sarut, már azt is elfogadja. Látjuk, hogy hová vezet ez a bűn? Egy saruért cserébe egy emberi életet? Ahogyan 30 ezüstöt adtak Isten Szentjéért, Jézus Krisztusért? Miért áruljuk el Isten Fiát? Mit nyerünk vagy mit adunk cserébe? Megéri?

Látjuk tehát, hogy a törvény képviselői milyen lejtőn haladva romlottak meg ebben a bűnben. Isten ránk, hívókra bízta, hogy az igazság útjain járjunk, és azt hirdessük, ezért küzdjünk. Ma is van igazságszolgáltatási rendszer, amely nem tökéletes, amelyben ugyanígy hirdetnünk kell az Úr akaratát, az Ő értékrendjéhez és törvényeihez való hűséget. Mert Isten megoldása erre a társadalmi szintű bűnre az Ő szabadítása, ahogy azt már említettem, mert ha a baj a szívekben van, akkor a szíveket kell megváltoztatni, újjá tenni, erre pedig csak az Úr képes. Az említett fejezetben, az Ézs 1-ben, amikor leírta, hogy *„fejedelmeid ... lopók társai”*, és hajhászszak a megvesztegetést és ajándékot, a 26. versben örömhírt olvashatunk: *„És adok néked oly bírakat”* – mondja az Úr –, *„mint régen, és oly tanácsosokat, mint kezdetben, s ekkor azt mondják tenéked: ez igaz város, ez hű város”*. Mit jelent ez? Azt, hogy az Úr megváltoztathatja az emberi szíveket, olyanná tud tenni, hogy elkezdjük szeretni az igazságot, és ragaszkodunk ahhoz, ami valójában történt, még akkor is, ha ez ránk nézve valami büntetést vagy valami rosszat jelent, mert az igazat képviseljük. Másodszor pedig hűséget jelent Istenhez: *„ez hű város”*. Kihez hű? Az Úrhoz és az Ő törvényeihez. Isten úgy tudja belülről megújítani népe életét, egy keresztyén társadalmat, ha minél többen hűek lesznek Őhöz. Ha pedig kemény a nép szíve, mint Ámós idejében, akkor ítélettel tisztítja meg azt az Úr, és ad megújulást. Ámós igehirdetései sajnos az ítéletet

készítették elő Izráelben, de előtte még felszólította az Úr ezt a nemzedéket, még négy évtizedet adott nekik arra, hogy megtérhessenek, mert az Úr hosszútűró.

Isten Szentlelke vezessen minket abban, hogy a hallottakat magunkra vonatkoztassuk, gondoljuk végig, hogy mi hogyan élünk, mi szerint élünk, követjük-e az igazságot (akár a Szentírásban leírtakat), vállaljuk-e a felelősséget, ha esetleg bűnt követünk el (és a következményeket is), és bíznunk-e az Úr ítéleteiben, vagy saját igazságunknak akarunk-e mindenáron érvényt szerezni. Hogyan kísértenek meg ezek a dolgok minket? Az Úr adja nekünk, hogy Krisztust követve, aki egy korrupt rendszerben élte le az életét, mégis a mennyei Atya akaratát cselekedte mindenben, mi is Őbenne bízva, Őt tudjuk követni, és Rá tudunk mutatni ilyen ügyekben is.

Imádkozzunk!

Szeretnénk, mennyei Atyánk, megváltó Úr Jézus Krisztus és megszentelő Szentlélek Isten, Téged dicsőíteni, magasztalni igazságos voltodért. Azért, mert olyan Úr vagy, aki igazságos Bíróként ítél meg, nincs Előtted részrehajlás, személyválogatás, hanem a valóságot és az igazságot feded fel és tárod elénk. Köszönjük, Urunk, hogy pont ezért minden ítéleted igaz. Akkor is igazad van, amikor minket bűnösnek mondasz, és akkor is igazad volt, amikor meghaltál azért, hogy a mi bűnünket elvedd, és a Te igazságodat ingyen kegyelemből nekünk add. Dicsőítünk és magasztalunk azért, mert mai nap is ilyennek mutatod magadat, olyannak, aki gyermekeit úgy bátorítja, hogy *„boldogok, akik éheznek és szomjúhozni az igazságot: mert ők megelégtetnek”*, és ez Tőled van, Urunk, ez a reménységünk, ez a megelégtetésünk, a Tőled kapott igazság ajándéka.

Kérünk, hogy vegyél el szívünkől minden bűnt, amely ezzel ellenkezik, amely önmagunkat részesíti előnyben az igazsággal szemben. Vegyél el belőlünk minden kísértést, amikor magunkat mások elé akarjuk tolni, valahogy előnyt szerezni kapcsolatok vagy bármi más révén, és segíts alázattal Rád bízunk magunkat, és Rád bízunk minden gondunkat. Köszönjük Neked, hogy hatalmad végtelen, és még amikor igazságtalanul is ítélnék el minket, mert jót cselekedtünk, akkor is ezt el tudjuk hordozni Teveled együtt. Mert Te magad is, Krisztus, ezeken mentél keresztül, és megmutattad, mit jelent hosszan tűrve elviselni ezeket. Köszönjük, hogy Nálad van erő, van türelem ezekhez. Kérünk, hogy ebben is erősíts minket, és segíts, hogy mi magunk se legyünk igazságtalanok, a dolgok megítélésében legyünk józanok, óvatosak, ne elhamarkodottak, hanem szívünk és szemeink folyamatosan Rád tekintsenek.

Kérünk, hogy minden dolgunkban vezessen minket a Te szereteted, mert az igazsággal egymást agyon is lehetne csapni, de ahogy kijelentet-

ted Igédben: „*a szeretet ... épít*”, az ismeret pedig felfuvalkodottá tud tenni. Ezért kérünk, add a Te irgalmadat, szeretetedet belénk, hogy miközben véleményt alkotunk is, a Te gyermekeidként hadd tehessük ezt, Téged követve.

Eléd hozzuk betegeinket. Kórházi és otthoni betegágyakon fekvőkért könyörgünk, Te legyél az ő megerősítőjük, adj nekik olyan hitet, amely képes elhordozni a test fájdalmait, és köszönjük Neked, hogy gondod van rájuk.

Eléd hozzuk gyászolóinkat, akik az elmúlt időszakban veszítették el szeretteiket, köszönjük, Urunk, hogy Te, „*a minden vigasztalás Istene*” szeretetteddel, könyörületeddel hajolsz le hozzájuk. Kérünk, Te legyél valóban az ő megerősítőjük a fájdalom idején is.

Könyörgünk az egyéb terheket hordozókért, add, Urunk, hogy – ahogy Igédben mondod – meg tudjuk alázni magunkat a Te hatalmas kezed alatt, hogy minden gondunkat Rád vethessük, hiszen Neked gondod van ránk.

Könyörgünk magyar népünkért, minden tisztségviselőjéért, vezetőiért. Kérünk, hogy Szentlelked vezesse őket döntéseikben, munkájukban, magánéletükben egyaránt. Könyörgünk egyházunkért, gyülekezeteinkért, adj szolgákat, akik az evangéliumot hirdetik, a Te szabadításod örömét, és kérünk, adj népünknek ébredést, Hozzád térést.

Könyörgünk, hogy minden dolgunkban hadd tudjunk Téged követni. Köszönjük, hogy rendeltél egy napot, amikor visszajössz, és mi Téged várhatunk azon a napon. És ha nem a mi időnkben fog ez megtörténni, hanem magad mellé veszel minket, akkor is jó reménységgel lehetünk a Veled való szemtől szembe találkozáshoz. Ha még nincs bennünk ez a reménység, kérünk, add meg. És kérünk, őrizz addig is minket a hitben, „*az engedelmesség lelkével támogass*” bennünket, hogy egymás számára áldássá, és nevedet dicsőítővé hadd lehessünk.

Krisztusban bízva kérünk, hallgass meg!

Ámen.

25 szöveg: C. Marot | fordítás: Szenci Molnár A.
dallam: L. Bourgeois, Genf, 1551

1. Szí - ve - met hoz - zád e - me - lem,
 És meg nem szé - gye - nít - te - tem,
 És ben - ned bí - zom, U - ram;
 Nem ne - vet sen - ki raj - tam,
 Mert szé - gyent nem val - la - nak,
 A - kik hoz - zád e - se - dez - nek,
 A - zok pi - ron - kod - ja - nak,
 A - kik hi - tet - le - nül él - nek.

4. Jó és igaz az Úr Isten / Mind örökkön-örökké,
 A bűnösöket térítvén / Ő igaz ösvényire;
 És a nyomorultakat / Életükben igazgatja,
 Nagy kegyesen azokat / Az ő útjában megtartja.
5. Az Istennek minden útja / Kegyesség és nagy hűség
 Azoknak, kik mondására / Gondot tartnak mindvégig.
 Énnékem kegyelmezz meg, / Uram, a te szent nevedért,
 És bűnömet bocsásd meg, / Ne ostorozz nagy voltaért!
6. Aki az Úr Istent féli / És tiszteli szívében,
 Azt ő nagy híven vezérli / Igaz ösvényeiben.
 Nagy békeességben annak / Minden jó bőven adatik,
 És ő maradékinak / Gazdag örökség hagyatik.